

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie
Wydział Nauk Medycznych

Program studiów I stopnia
dla kierunku

PIEŁĘGNIARSTWO

profil praktyczny

Nysa 2024 r.

Cykl kształcenia od roku akademickiego 2024-2025

Spis treści

1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów
2. Opis zakładanych efektów uczenia się
3. Harmonogram realizacji programu studiów
4. Opis modułów kształcenia wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów
5. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia
6. Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych wraz z liczbą punktów ECTS
7. Zasady prowadzenia procesu dyplomowania
8. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów
9. Koncepcja kształcenia i sylwetka absolwenta

1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów

- a) *Nazwa kierunku studiów*
pielęgniarstwo
- b) *Nazwy specjalności kształcenia*

- c) *Poziom studiów*
studia I stopnia
- d) *Profil kształcenia*
praktyczny
- e) *Forma / formy studiów*
studia stacjonarne
- f) *Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta*
licencjat pielęgniarstwa
- g) *Liczba semestrów*
6 semestrów
- h) *Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie*
181 punktów ECTS
- i) *Ogólna liczba godzin przypadających na cały cykl kształcenia wynosi 4800 godzin, w tym 60 godzin wychowania fizycznego i w zakresie tego przedmiotu nie przypisuje się punktów ECTS*
- j) *Kierunek pielęgniarstwo jest przyporządkowany do dyscypliny naukowej*
nauki medyczne

2. Opis zakładanych efektów uczenia się

Kierunek studiów I stopnia - *pielęgniarstwo*, profil praktyczny, został przyporządkowany do następujących dyscyplin naukowych/artystycznych:

- dziedzina nauk medycznych
  - a) dyscyplina naukowa/artystyczna: nauki medyczne (udział liczby punktów ECTS: 181 pkt ECTS; 100%)

Dyscyplina wiodąca: **nauki medyczne**

Objaśnienia oznaczeń:
W – kategoria wiedzy
U – kategoria umiejętności
K – kategoria kompetencji społecznych
01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

**Efekty uczenia się
dla studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo
(obowiązują od roku akademickiego 2024/2025)**

Według standardu kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo zgodnie z *Rozporządzeniem MNiSWz dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego. (Dz.U. z dnia 21 sierpnia 2019r., poz. 1573);*

Na podstawie art. 68 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U.poz. 1668, z późn. zm.3);

OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ NA KIERUNKU PIELĘGNIARSTWO – STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA	
Po ukończeniu studiów I stopnia na kierunku pielęgniarstwo, profil praktyczny, absolwent w zakresie wiedzy zna i rozumie:	
1.	rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;
2.	etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;
3.	uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;
4.	system opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
5.	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób;
7.	etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki.
w zakresie umiejętności potrafi:	
1.	udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób;
2.	udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
3.	rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwie;
4.	samodzielnie organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwą nad osobą chorą, z niepełnosprawnością i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;
5.	samodzielnie udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych (w zakresie określonym w przepisach);
6.	decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
7.	współpracować z rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarstwiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych;
8.	przeprowadzać badanie podmiotowe i przedmiotowe w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwiej;
9.	wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
10.	dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarstwiej;

11.	organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach opieki zdrowotnej.
w zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
2.	przestrzegania praw pacjenta;
3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

A. Nauki podstawowe – A

B. Nauki społeczne i humanistyczne – B

C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa – C

D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej – D

Efekty dodatkowe do realizacji w wybranych przedmiotach z grupy: A, B, C, D

E. Przedmioty dodatkowe – E

Formy zajęć:

Wykład - W

Ćwiczenia – ĆW

Seminaria – S

Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela – PS

Zajęcia praktyczne – ZP

Praktyka zawodowa – PZ

A. NAUKI PODSTAWOWE (A)	
Anatomia A-A (I – 30W, 15ĆW, 10PS, II – 15W, 15ĆW, 10PS)	
Biochemia i biofizyka A-BiB (I - 30W, 15PS)	
Farmakologia A.-FA (III – 30W, 15ĆW, 15PS)	
Fizjologia A.-F (I – 30W, 10ĆW, 10PS, II – 15W, 10ĆW, 10PS)	
Genetyka A.-G (I – 30W, 10PS)	
Mikrobiologia i parazytologia A.-MiP (I 35W, 10ĆW, 15PS)	
Patologia A.-P (I – 30W, 10ĆW, 10PS, II – 15W, 10ĆW, 10PS) dla przedmiotu Patologia * ĆW- oznaczają ćwiczenia tablicowe	
Radiologia A.-R (IV – 15W, 5ĆW, 10PS)	
WIEDZA	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);

A.W2.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie;
A.W3.	udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy;
A.W4.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu;
A.W5.	podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;
A.W6.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu
A.W7.	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego;
A.W8.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;
A.W9.	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;
A.W10.	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;
A.W11.	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy
A.W12.	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;
A.W13.	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);
A.W14.	witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;
A.W15.	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie;
A.W16.	wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;
A.W17.	kłasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;
A.W18.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane
A.W19.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne;
A.W20.	podstawowe zasady farmakoterapii;
A.W21.	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;
A.W22.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;
A.W23.	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków
A.W24.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;
A.W25.	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;
A.W26.	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.
UMIĘJĘTNOŚCI	

Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;
A.U2.	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych;
A.U3.	Szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych
A.U4.	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;
A.U5.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki
A.U6.	rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych
A.U7.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;
A.U8.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;
A.U9.	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich
A.U10.	przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;
A.U11.	stosować zasady ochrony radiologicznej.

B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE (B)

Język angielski B-JA (I – 45ĆW, II – 45ĆW, III – 30ĆW)

Pedagogika B-P (I – 30W, 5S, 25PS)

Prawo medyczne B-PRM (V - 15W, 10 PS)

Psychologia B-PS (I - 25W, 15S, 20PS, II – 15W, 5 PS)

Socjologia B-S (I – 15W, 20PS)

Zdrowie publiczne B-ZP (II -30W, 5PS, III – 15W, 10PS, IV – 30W, 10PS)

WIEDZA

Symbol efektu uczenia się	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w trudnych sytuacjach;
B.W3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości;
B.W4.	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe;
B.W5.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej

B.W6.	techniki redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego
B.W7.	pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;
B.W8.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;
B.W9.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności ekosystemu
B.W10.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;
B.W11.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;
B.W12.	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania);
B.W13.	problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej;
B.W14.	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych;
B.W15.	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;
B.W16.	podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
B.W17.	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;
B.W18.	zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki;
B.W19.	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;
B.W20.	zadania z zakresu zdrowia publicznego;
B.W21.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;
B.W22.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;
B.W23.	istotę profilaktyki i prewencji chorób;
B.W24.	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
B.W25.	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;
B.W26.	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).
UMIEJĘTNOŚCI	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;
B.U2.	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;

B.U3.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żaloba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej;
B.U4.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się;
B.U5.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej;
B.U6.	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki;
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne;
B.U8.	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;
B.U9.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;
B.U10.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarskich
B.U11.	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;
B.U12.	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki;
B.U13.	oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;
B.U14.	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania;
B.U15.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF);
B.U16.	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim;
B.U17.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
B.U17. d1.	posługiwać się słownictwem ogólnym oraz stosować terminologię medyczną związaną z pielęgniarstwem;
B.U17.d2	budować struktury gramatyczne oraz gramatyczno-leksykalne.

C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ (C)

Badanie fizykalne C-BF (II – 15W, 15ĆW, 25PS)

Dietetyka C-D (III – 10W, 5ĆW, 15PS)

Etyka zawodu pielęgniarki C-FiEzP (III - 15W, 5S, 20PS)

Organizacja pracy pielęgniarskiej C-OPP (III – 10W, 5S, 10PS)

Język migowy C-JM (V – 5W, 15ĆW, 15PS)

Podstawowa opieka zdrowotna C-POZ (II – 10W, 10PS, 40ZP, 120PZ, III – 15W, 15PS, 40ZP, IV – 10W, 40ZP, 40PZ)

Podstawy pielęgniarstwa C-PP (I – 40W, 75ĆW, 15PS, 40ZP, II – 30W, 75ĆW, 15PS, 40ZP, 120PZ)

Promocja zdrowia C-PZ (III – 15W, 15PS, 20ZP)

System informacji w ochronie zdrowia – C-SIwOZ (10W, 15ĆW, 20PS)

Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej – C-WwZOZ (V – 10W, 10S, 15PS)

Zakażenia szpitalne C-ZS (IV – 10W, 20PS)

WIEDZA	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
C.W1.	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;
C.W2.	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia;
C.W3.	funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarstwa;
C.W4.	proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i <i>primary nursing</i> (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa;
C.W5.	klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarstwa;
C.W6.	istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);
C.W7.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych
C.W8.	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;
C.W9.	zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej;
C.W10.	zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa;
C.W11.	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;
C.W12.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;
C.W13.	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;
C.W14.	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki;
C.W15.	kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej
C.W16.	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;
C.W17.	zasady konstruowania programów promocji zdrowia;
C.W18.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;
C.W19.	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia;
C.W20.	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej;
C.W21.	metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;
C.W22.	zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe;
C.W23.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego

C.W24.	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;
C.W25.	rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
C.W26.	pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;
C.W27.	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarstkich;
C.W28.	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarstkiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;
C.W29.	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;
C.W30.	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;
C.W31.	problematykę jakości w opiece zdrowotnej;
C.W32.	pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania;
C.W33.	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego;
C.W34.	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstkiej;
C.W35.	sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;
C.W36.	pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia;
C.W37.	sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych;
C.W38.	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego;
C.W39.	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;
C.W40.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych
C.W41.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;
C.W42.	zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym;
C.W43.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;
C.W44.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy;
C.W45.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;
C.W46.	proces podejmowania decyzji w zespole;
C.W47.	metody samooceny pracy zespołu;
C.W48.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.

UMIEJĘTNOŚCI	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa;
C.U3.	ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną;
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;
C.U5.	dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarstwa;
C.U6.	wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe;
C.U7.	przewodzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;
C.U8.	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych);
C.U9.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;
C.U10.	stosować zabiegi przeciwzapalne;
C.U11.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami;
C.U12.	podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków;
C.U13.	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi;
C.U14.	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;
C.U15.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego;
C.U16.	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze);
C.U17.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod
C.U18.	wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację;
C.U19.	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne
C.U20.	wykonywać zabiegi higieniczne;
C.U21.	pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;
C.U22.	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;

C.U23.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;
C.U24.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik;
C.U25.	zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik;
C.U26.	prowadzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią
C.U27.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarstwa;
C.U28.	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów;
C.U29.	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;
C.U30.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych;
C.U31.	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;
C.U32.	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;
C.U33.	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;
C.U34.	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych;
C.U35.	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;
C.U36.	stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach;
C.U37.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;
C.U38.	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;
C.U39.	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;
C.U40.	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarstwa oraz monitorować jakość opieki pielęgniarstwa;
C.U41.	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;
C.U42.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;
C.U43.	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;
C.U44.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku;
C.U45.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;
C.U46.	przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania

	oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;
C.U47.	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności
C.U48.	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym;
C.U49.	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami;
C.U50.	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;
C.U51.	posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej;
C.U52.	posługiwać się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu;
C.U53.	analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej;
C.U54.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu;
C.U55.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu;
C.U56.	planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;
C.U57.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej.

D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ (D)

Anestezjologia pielęgniarstwo w zagrożeniu życia D-AiP w ZZ (V – 30W, 15PS, 40ZP, VI - 15W, 10PS, 40ZP, 80PZ)

Badania naukowe w pielęgniarstwie D-BNwP (V – 20W, 15S, 25PS)

Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne D-CH i PCH (III – 25W, 5S, 5PS,40ZP, 40PZ, IV – 20W, 5 S, 10PS, 40ZP, 80PZ, V – 15W, 15PS 40ZP, 40PZ)

Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne D-CHW i PI (II – 25W, 5S, 5PS,40ZP, 80PZ, III - 15W, 5S,15PS, 40ZP, 40PZ, IV – 20W, 10PS, 40ZP, 40PZ)

Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne D- GiPG (IV – 15W, 5PS, 40ZP, 40PZ, V – 30W, 15PS, 40ZP, 40PZ)

Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne D – Ni PN (III – 20W, 10S, 15PS, 40ZP, IV – 15W, 5PS, 40ZP, 80PZ)

Opieka paliatywna D – OP (V – 15W, 15PS, 40ZP, VI – 40PZ)

Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne D-PiPP (III – 15W, 5S, 10PS, 40ZP, IV – 20W, 10PS, 40ZP, 80PZ, V – 15W, 5S, 5PS, 40ZP, VI – 10W,5 PS, 40ZP, 80PZ)

Pielęgniarstwo opieki długoterminowej D-POD (VI – 15W, 15PS, 40ZP, 40PZ)

Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne D- PGi PPG (V – 15W, 10PS, 40ZP, VI – 15W, 10PS, 40ZP, 40PZ)

Podstawy ratownictwa medycznego D-PRM (IV – 15W, 10ĆW, 25PS)

Podstawy rehabilitacji D-PR (V – 10W, 10ĆW, 15S)

Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne D- PS i PPS (IV – 30W, 5PS; V- 15PS,40ZP, VI – 15W, 10PS, 40ZP, 80PZ)

Seminarium dyplomowe D-SD (V – 25S, 10PS, VI – 20S, 15PS)

Egzamin dyplomowy – D-ED

WIEDZA

Symbol efektu uczenia się	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;

D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
D.W9.	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);
D.W11.	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego;
D.W12.	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;
D.W13.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi;
D.W14.	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie;
D.W15.	cel i zasady opieki prekonceptyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;
D.W16.	okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu;
D.W17.	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;
D.W18.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;
D.W19.	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;
D.W20.	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;
D.W21.	możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi;
D.W22.	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (<i>Enhanced Recovery After Surgery, ERAS</i>);
D.W23.	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne;
D.W24.	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym

	powikłaniom;
D.W25.	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;
D.W26.	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;
D.W27.	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;
D.W28.	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;
D.W29.	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;
D.W30.	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;
D.W31.	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);
D.W32.	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;
D.W33.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;
D.W34.	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym;
D.W35.	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support</i> , BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (<i>Advanced Life Support</i> , ALS);
D.W36.	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
D.W37.	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych;
D.W38.	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa;
D.W39.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych;
D.W40.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.
UMIEJĘTNOŚCI	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;
D.U5.	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;

D.U6.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;
D.U7.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;
D.U8.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;
D.U11.	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;
D.U21.	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;
D.U28.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;
D.U29.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;
D.U30.	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (<i>Automated External Defibrillator, AED</i>) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych;

D.U31.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych;
D.U32.	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
Kompetencje społeczne kształtuje się w obrębie nauk podstawowych (A), nauk społecznych i humanistycznych (B) nauk z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej (C) i nauk z zakresu specjalistycznej opieki pielęgniarskiej (D).	
Symbol efektu kształcenia	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:
E.K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
E.K2	przestrzegania praw pacjenta;
E.K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
E.K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
E.K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
E.K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
E.K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
ET.K1.d	stosować w praktyce podstawowe zasady etykiety w życiu społecznym;
ET.K2.d	stosować w praktyce podstawowe zasady etykiety biznesu;
ET.K3.d	modyfikować swoje działanie zgodnie z zasadami etykiety.

DODATKOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Realizowane w obrębie nauk podstawowych (A), nauk społecznych i humanistycznych (B) nauk z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej (C) i nauk z zakresu specjalistycznej opieki pielęgniarskiej (D).

Dodatkowe efekty uczenia się z zakresu sztucznej inteligencji do realizacji w wybranych przedmiotach:

Genetyka A.-G (I – 30W, 10PS)

Język angielski B-JA (I – 45ĆW, II – 45ĆW, III – 30ĆW)

Zdrowie publiczne B-ZP (III – 15W, 10PS, IV – 30W, 10PS)

Etyka zawodu pielęgniarki C-FiEZP (III - 15W, 5S, 20PS)

Podstawowa opieka zdrowotna C-POZ (IV – 10W, 40ZP, 40PZ)

Promocja zdrowia C-PZ (III – 15W, 15PS, 20ZP)

Badania naukowe w pielęgniarstwie D-BNwP (V – 20W, 15S, 25PS)

System informacji w ochronie zdrowia – C-SIwOZ (10W, 15ĆW, 20PS)

WIEDZA

Symbol efektu uczenia się	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
SI.W.1.d	wybrane metody sztucznej inteligencji i umie określić ich zakres zastosowania;
SI.W.2.d	prawne ograniczenia stosowania sztucznej inteligencji.

UMIEJĘTNOŚCI

Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
SI.U.1.d	wykorzystać metody generatywnej sztucznej inteligencji;
SI.U.2.d	przygotować dane do wykorzystania w wybranych metodach sztucznej inteligencji;
SI.U.3.d	wykorzystać wybrane narzędzia sztucznej inteligencji.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
Symbol efektu kształcenia	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:
SI.K.1.d	doskonalenia swoich umiejętności i wiedzy oraz ciągłego uczenia się.
SI.K.2.d	przyjęcia odpowiedzialność i przestrzegania określonych zasad przy korzystaniu ze sztucznej inteligencji.

Dodatkowe efekty uczenia się z zakresu etykiety w życiu publicznym do realizacji w wybranych przedmiotach:

Etyka zawodu pielęgniarki C-FiEZP (III - 15W, 5S, 20PS)

Badania naukowe w pielęgniarstwie D-BNwP (V – 20W, 15S, 25PS)

WIEDZA

Symbol efektu uczenia się	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
ET.W1.d	podstawowe zasady <i>savoir vivre</i> oraz ich normatywne i kulturowe przesłanki;
ET.W2.d	aksjologiczne i pragmatyczne uwarunkowania taktownego sposobu bycia w interakcjach społecznych.

UMIEJĘTNOŚCI

Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
ET.U1.d	analizować działanie w perspektywie zasad etykiety.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

Symbol efektu kształcenia	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:
ET.K1.d	stosować w praktyce podstawowe zasady etykiety w życiu społecznym;
ET.K3.d	modyfikować swoje działanie zgodnie z zasadami etykiety.

Dodatkowe efekty uczenia się z zakresu podstaw przedsiębiorczości i zasad prowadzenia działalności gospodarczej do realizacji w wybranych przedmiotach:

Podstawowa opieka zdrowotna C-POZ (III – 15W, 15- PS, 40ZP)

Organizacja pracy pielęgniarstwa C-OPP (III – 10W, 5S, 10PS)

WIEDZA

Symbol efektu uczenia się	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
PPiZDG.W.1.d	rodzaje form prowadzenia działalności gospodarczej;

PPiZDG.W.2.d	formy opodatkowania jednostek gospodarczych.
UMIEJĘTNOŚCI	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
PPiZDG.U.1.d	wybrać odpowiednią formę opodatkowania oraz rozróżnić jej wady i zalety;
PPiZDG.U.2.d	rozróżnić przychody od kosztów;
PPiZDG.U.3.d	wskazać różnice pomiędzy umową o pracę a umową cywilnoprawną.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
Symbol efektu kształcenia	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:
PPiZDG.K.1.d	świadomego pełnienia obowiązków pracodawcy wobec pracowników;
PPiZDG.K.2.d	przestrzegania norm etycznych prowadzenia przedsiębiorstwa;
PPiZDG.K.3.d	identyfikacji znaczenia przedsiębiorczych zachowań.

E. PRZEDMIOTY DODATKOWE (E)	
Technologie informacyjne i sztuczna inteligencja E-TI (II - 5 W , II - 15 ĆW)	
Wychowanie fizyczne E-WF (II - 30 S, IV - 30S)	
Nieobowiązkowy dodatkowy język obcy do wyboru: (III - 30ĆW, IV - 30ĆW)	
- język czeski – E-NDJO-JCZ - język angielski – E-NDJO-JA - język niemiecki – E-NDJO-JN - język hiszpański – E-NDJO-JH	
TECHNOLOGIE INFORMACYJNE I SZTUCZNA INTELIGENCJA –TiSi II- 5W, II- 15 ĆW	
WIEDZA	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
E.W1.	podstawowe metody związane z bezpieczeństwem danych w systemach komputerowych;
SI.W.1.d	wybrane metody sztucznej inteligencji i umie określić ich zakres zastosowania;
SI.W.2.d	prawne ograniczenia stosowania sztucznej inteligencji.
UMIEJĘTNOŚCI	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
E.U1.	analizować i przygotować obliczenia dla zadanego problemu w arkuszu kalkulacyjnym;
E.U2.	opracowywać dokumentację w arkuszu kalkulacyjnym oraz w formacie Word;

E.U3.	przygotować prezentację multimedialną;
SI.U.1.d	wykorzystać metody generatywnej sztucznej inteligencji;
SI.U.2.d	przygotować dane do wykorzystania w wybranych metodach sztucznej inteligencji;
SI.U.3.d	wykorzystać wybrane narzędzia sztucznej inteligencji.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie kompetencji społecznych absolwent:
E.K1.	dba o indywidualne doskonalenie umiejętności w zakresie technik informacyjnych;
E.K2.	właściwie komunikuje się za pomocą technik multimedialnych;
SI.K.1.d	jest gotów do doskonalenia swoich umiejętności i wiedzy oraz ciągłego uczenia się;
SI.K.2.d	jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności i przestrzegania określonych zasad przy korzystaniu ze sztucznej inteligencji.
WYCHOWANIE FIZYCZNE E-WF II-30 S, IV- 30 S	
UMIEJĘTNOŚCI	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent:
E/K_U11.	posiada specjalistyczne umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej niezbędnych dla studiowanego kierunku.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie kompetencji społecznych absolwent:
E/K_K05.	podjmuje działania zespołowe ponosząc odpowiedzialność za wspólnie realizowane zadania pełniąc w zespole różne role;
E/K_K08.	realizuje zadania w sposób zapewniający bezpieczeństwo własne i otoczenia w tym przestrzega zasad BHP;
E/K_K10.	dba o stan własnego zdrowia oraz sprawność ruchową niezbędną do wykonywania zawodu.
NIEOBOWIĄZKOWY DODATKOWY JĘZYK OBCY DO WYBORU: – JĘZYK CZESKI – E-NDJO-JCZ – JĘZYK ANGIELSKI – E-NDJO-JA – JĘZYK NIEMIECKI – E-NDJO-JN – JĘZYK HISZPAŃSKI – E-NDJO-JH	
III-30ĆW, IV- 30ĆW tylko dla studentów, którzy dobrowolnie zgłoszą chęć odbycia dodatkowego kursu językowego	
WIEDZA	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie wiedzy absolwent:
E.W/JA.1.	zna język angielski na poziomie B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;

E.W/JA.2.	zna język angielski na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
E.W/JN.3.	potrafi posługiwać się językiem niemieckim w mowie i piśmie na poziomie A2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
E.W/JN.4.	Zna język niemiecki na poziomie biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
E.W/JH.5.	zna podstawowe słownictwo i formy językowe umożliwiające komunikowanie się w mowie i w piśmie w zakresie najprostszych informacji na poziomie A1;
E.W/JH.6.	zna podstawowe słownictwo i formy językowe umożliwiające komunikowanie się w mowie i w piśmie na poziomie A1+
UMIĘTNOŚCI	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent:
E/K_U18./JCZ1	dysponuje kompetencją językową umożliwiającą generowanie wypowiedzi zrozumiałych dla rodzimego użytkownika danego języka, potrafi relacjonować wydarzenia, opisywać własne przeżycia, reakcje i wrażenia oraz radzić sobie w większości sytuacji występujących podczas kontaktów prywatnych i zawodowych zarówno w kraju, jak i zagranicą
E/K_U18./JCZ2	rozumie ze słuchu główne myśli wypowiedziane w standardowej odmianie języka, rozumie główne wątki wielu Programów radiowych i telewizyjnych traktujących o sprawach bieżących oraz zawodowych
E/K_U18./JCZ3	potrafi napisać spójną, poprawną pod względem gramatycznym i leksykalnym wypowiedź pisemną na tematy ogólne lub związane z zainteresowaniami, potrafi swobodnie redagować e-mail
E/K_U18./JCZ4	potrafi zinterpretować główny sens tekstu czytanego, rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w jasnych, standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych spraw typowych dla pracy, szkoły, czasu wolnego, itd.
E.U/JA.1.	rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w standardowych wypowiedziach dotyczących szkoły, pracy, czasu wolnego itp;
E.U/JA.2.	potrafi radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych;
E.U/JA.3.	potrafi opisywać doświadczenia, zdarzenia, zamierzenia, krótko uzasadniając swoje opinie lub plany;
E.U/JA.4.	potrafi tworzyć proste, spójne wypowiedzi ustne lub pisemne związane z zainteresowaniami lub na znane tematy;
E.U/JA.5.	rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne;
E.U/JA.6.	potrafi porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, by prowadzić normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka;
E.U/JA.7.	potrafi w szerokim zakresie tematów, formułować wypowiedzi ustne i pisemne, wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem rozmowy;
E.U/JA.8.	rozumie teksty czytane i słuchane w języku angielskim oraz na piśmie na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
E.U/JN.9.	rozumie teksty czytane i słuchane w języku niemieckim na poziomie A2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
E.U/JN10.	dysponuje kompetencją językową umożliwiającą generowanie wypowiedzi zrozumiałych dla rodzimego użytkownika danego języka, potrafi relacjonować wydarzenia, opisywać własne przeżycia, reakcje i wrażenia oraz radzić sobie w większości sytuacji występujących podczas kontaktów prywatnych i

	zawodowych zarówno w kraju, jak i zagranicą;
E.U/JN11.	rozumie ze słuchu główne myśli wypowiedziane w standardowej odmianie języka, rozumie główne wątki wielu Programów radiowych i telewizyjnych traktujących o sprawach bieżących oraz zawodowych;
E.U/JN12.	potrafi napisać spójną, poprawną pod względem gramatycznym i leksykalnym wypowiedź pisemną na tematy ogólne lub związane z zainteresowaniem, potrafi swobodnie redagować e-mail;
E.U/JN13.	potrafi swobodnie uczestniczyć w rozmowie towarzyskiej i na tematy zawodowe, wyrażać swą opinię, udzielać rad/ prosić o poradę i przekazywać sugestie, wykazując się stosunkowo dużym stopniem płynności, spontaniczności oraz poprawności językowej;
E.U/JH14.	potrafi posługiwać się w mowie i w piśmie słownictwem i formami językowymi umożliwiającymi komunikowanie się w zakresie najprostszyc informacj;
E.U/JH15.	potrafi posługiwać się nowoczesną technologią komputerową;
E.U/JH16.	potrafi posługiwać się w mowie i w piśmie słownictwem i formami językowymi umożliwiającymi komunikowanie się na poziomie A1+.
KOMPETENCJE SPOLECZNE	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie kompetencji społecznych absolwent:
E.K/NDJO11.	potrafi współpracować w grupach, przyjmując różne role;
E.K/NDJO12.	potrafi określić priorytety działania w poszczególnych typach zadań;
E.K/NDJO13.	umiejętnie komunikuje się ze wszystkimi uczestnikami procesu dydaktycznego.
EGZAMIN DYPLOMOWY	
Egzamin dyplomowy *:	
1. przygotowanie pracy dyplomowej (licencjackiej); pracę dyplomową student przygotowuje w oparciu o analizę indywidualnego przypadku	
2. przygotowanie się i złożenie egzaminu dyplomowego, składającego się z części teoretycznej i praktycznej.	

3. Harmonogram realizacji programu studiów

Harmonogram realizacji programu studiów stacjonarnych (harmonogram studiów, harmonogram kształcenia praktycznego w MCSM, harmonogram kształcenia – e-learningi i diagramy ECTS) – w załączeniu

4. Opis modułów kształcenia wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów – w załączeniu

Studia stacjonarne (opisy modułów zgodnie z przyjętym załącznikiem do uchwały Senatu) – w załączeniu

5. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia:

1. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się wymaga zastosowania zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty.
2. Osiągnięte efekty uczenia się w zakresie wiedzy można weryfikować za pomocą egzaminów pisemnych lub ustnych.
3. Jako formy egzaminów pisemnych można stosować eseje, raporty, krótkie ustrukturyzowane pytania, testy wielokrotnego wyboru (*Multiple Choice Questions, MCQ*), testy wielokrotnej odpowiedzi (*Multiple Response Questions, MRQ*), testy wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi.
4. Egzaminy są ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień (poziom zrozumienia zagadnień, umiejętność analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów).
5. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności wymaga bezpośredniej obserwacji studenta demonstrującego umiejętność w czasie obiektywnego standaryzowanego egzaminu klinicznego (*Objective Structured Clinical Examination, OSCE*), który stanowi formę egzaminu dyplomowego.
6. Studia pierwszego stopnia kończą się egzaminem dyplomowym, składającym się z części teoretycznej i praktycznej. Egzamin dyplomowy obejmuje weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów.
  - Regulamin dyplomowania na studiach pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo-
w załączeniu.
7. Pracę dyplomową student przygotowuje w oparciu o analizę indywidualnego przypadku.

6. Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych wraz z liczbą punktów ECTS

Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć-studia stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Anatomia	ćwiczenia	30 ĆW	1
Badania fizykalne	ćwiczenia	15 ĆW	0,5
Dietetyka	ćwiczenia	5 ĆW	0,3
Farmakologia	ćwiczenia	15 ĆW	1
Fizjologia	ćwiczenia	20 ĆW	1
Mikrobiologia i parazytologia	ćwiczenia	10 ĆW	1
Język migowy/ Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej (przedmiot do wyboru)	ćwiczenia/ seminaria	15 ĆW/10 S	0,5
Radiologia	ćwiczenia	5 ĆW	0,25
Podstawy pielęgniarstwa	ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa	150 ĆW, 80 ZP, 120 PZ	6 3 4
Podstawowa opieka zdrowotna	Zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa	120 ZP, 160 PZ	4 6
Promocja zdrowia	zajęcia praktyczne	20 ZP	1
System informacji w ochronie zdrowia	ćwiczenia	15 ĆW	0,5
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa	80 ZP 80 PZ	3 3
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa	120 ZP 160 PZ	4 6
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa	120 ZP 160 PZ	4 6
Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa	80 ZP 80 PZ	3 3
Neurologia i pielęgniarstwo	zajęcia	80 ZP	

neurologiczne	praktyczne, praktyka zawodowa	80 PZ	3 3
Opieka paliatywna	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa	40 ZP 40 PZ	2 2
Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa	160 ZP 160 PZ	6 6
Pielęgniarstwo opieki długoterminowej	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa	40 ZP 40 PZ	2 2
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo - ginekologiczne	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa	80 ZP 40 PZ	3 2
Podstawy ratownictwa medycznego	ćwiczenia	10 ĆW	0,5
Podstawy rehabilitacji	ćwiczenia	10 ĆW	0,5
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa	80 ZP 80 PZ	3 3
Egzamin dyplomowy	część praktyczna		5
Razem:		2600/2595	105,05

- Regulamin praktycznej nauki zawodu wraz z planem i programem praktyk zawodowych - w załączeniu.

8. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

Studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo trwają 6 semestrów.

Studia mają profil praktyczny.

- a. Liczba godzin kształcenia wynosi **4800**, w tym 2500 godzin przypada na zajęcia teoretyczne, z tego 750 godzin to praca własna studenta i 60 godzin wychowanie fizyczne oraz 2300 godzin przypada na praktyczną naukę zawodu, z tego 1100 godzin to zajęcia praktyczne i 1200 godzin to praktyka zawodowa.
- b. Liczba punktów ECTS (European Credit Transfer System) wynosi **181**, w tym 94 punktów przypisano zajęciom teoretycznym, w tym:
  - 20 punktów ECTS przyporządkowano naukom podstawowym,
  - 17 punktów ECTS przyporządkowano naukom społecznym i humanistycznym, w tym 5 punktów ECTS student musi uzyskać w ramach zajęć z języka obcego (język angielski na poziomie B2),
  - 22 punkty ECTS przyporządkowano naukom w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa,
  - 34 punkty ECTS przyporządkowano naukom w zakresie opieki specjalistycznej, włączając do tej liczby punktów 5 punktów ECTS za przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego,
  - 1 punkt ECTS przyporządkowano zajęciom dodatkowym wprowadzonym przez Uczelnię.
- c. Zajęciom obejmującym praktyczną naukę zawodu prowadzoną w formie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych przypisano łącznie 87 punktów ECTS:
  - 41 punktów ECTS przyporządkowano zajęciom praktycznym,
  - 46 punktów przyporządkowano praktyce zawodowej.
- d. Łącznie w ramach zajęć związanych z **praktycznym przygotowaniem zawodowym**, czyli w zakresie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych) student uzyskuje łącznie 105,05 punktów ECTS .
- e. Łączna liczba godzin zajęć (godzin kontaktowych):
  - studia stacjonarne: 4050, w tym 60 godzin wychowania fizycznego, któremu nie przypisujemy punktów ECTS;
- f. Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia:
  - studia stacjonarne: 155,90 pkt ECTS;

- g. Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach kształcenia metodą e-learning wynosi 18,0 pkt ECTS (mniej niż 10 % ogólnej liczby punktów ECTS);
- h. Łączna liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczyciela wynosi 750, czyli 28,5 pkt ECTS, w tym liczba godzin i liczba punktów ECTS przypadających na pracę własną studenta pod kierunkiem nauczyciela w grupie:
  - nauk podstawowych (A) oraz nauk społecznych i humanistycznych (B) wynosi 230, tj. 9,25 punktów ECTS,
  - nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej (C) oraz nauk w zakresie opieki specjalistycznej wynosi 520, tj. 19,25 pkt ECTS,
  - z przedmiotu technologie informacyjne i sztuczna inteligencja student za pracę własną otrzymuje dodatkowo 0,25 pkt.
- i. Język obcy dodatkowy jest przedmiotem nieobowiązkowym, któremu dodatkowo przyporządkowano 3 punkty ECTS.

9. KONCEPCJA KSZTAŁCENIA I SYLWETKA ABSOLWENTA STUDIÓW PIERWSZEGO STOPNIA NA KIERUNKU PIEŁĘGNIARSTWO

Kształcenie na studiach pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo w PANS w Nysie trwa 6 semestrów, kończy się egzaminem dyplomowym i uzyskaniem tytułu licencjata pielęgniarstwa.

Dyplom licencjata pielęgniarstwa uzyskuje absolwent studiów pierwszego stopnia, który w zakresie wiedzy posiada: szczegółową wiedzę z zakresu pielęgniarstwa, ogólną wiedzę z zakresu innych nauk medycznych, znajomość regulacji prawnych, norm etycznych i deontologii odnoszących się do wykonywania zawodu pielęgniarki.

Pomimo niezwykłego postępu nauki i technologii, dotyczącej także diagnostyki i metod leczenia w medycynie, nic nie zastąpi bezpośredniego kontaktu pacjenta z życzliwymi mu ludźmi. Osoby, które mają zamiar opiekować się pacjentami prócz konieczności nabycia niezbędnej wiedzy i umiejętności powinny posiadać tradycyjne przymioty ważne dla opieki nad chorymi, takie jak zdolność empatii i współczucia, umiejętność wzbudzania zaufania.

Pielęgniarstwo od zarania dziejów łączy ściśle działalność praktyczną i teoretyczną. Podstawowe obszary zainteresowania domeny wiedzy dotyczącej pielęgniarstwa to: pojedyncza osoba, pacjent (jednostka), rodzina pacjenta oraz wiele innych wyodrębnionych grup społecznych.

Pielęgniarka/pielęgniarz - jako kompetentny profesjonalista musi podejmować decyzje dotyczące właściwego sposobu pielęgnowania chorego, jest odpowiedzialny nie tylko za

realizację, ale i także za właściwą organizację opieki nad chorymi i jakość oferowanych i świadczonych usług. Pielęgniarka/pielęgniarz w systemie nowoczesnego kształcenia są przygotowani do wykonywania funkcji: opiekuńczo- pielęgnacyjnych, diagnostycznych, terapeutycznych, ratowniczych, rehabilitacyjnych, profilaktycznych, promujących zdrowie oraz wychowawczych.

Dostępne obecnie studia na kierunku *pielęgniarstwo* umożliwiają przekazywanie większej porcji wiedzy dotyczącej interakcji osobowej pielęgniarki z pacjentem i jego rodziną.

Współcześnie możliwe jest głębsze uwzględnianie możliwych stanów psychiki pacjenta. Współczesna pielęgniarka, czy też pielęgniarz, prócz umiejętności pielęgnowania ciała, rozwiązywania problemów zdrowotnych powinni nabyć wiedzę umożliwiającą skuteczne łagodzenie: lęku, przygnębienia, poczucia rozpaczy, braku nadziei i samotności.

Zbliżonym zagadnieniem jest problem psychologicznych i kulturowych uwarunkowań dobrego samopoczucia i zdrowia, a więc problem profilaktyki i promocji zdrowia. Rozpowszechnienie stanów frustracji, depresji, narkomanii i postaw kryminogennych oraz wyzwanie stawiane naszej psychice przez wolnorynkowy rozwój mediów, tworzy także zapotrzebowanie na pracę dobrze wykształconych ludzi, którzy byłiby w stanie służyć poradami, tym razem, np. względem rodziców, dzieci, młodzieży na terenie różnych poradni, szkół i innych instytucji wychowawczych.

Uwzględnienie, wyżej opisanej realnej sytuacji ustanawia wytyczne do sposobu nauczania *pielęgniarstwa* tak, aby uwzględniać nie tylko ciało, ale i psychikę pacjenta.

Uczelnia motywuje i stwarza możliwość dalszego kształcenia. Absolwenci studiów pierwszego stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* są bardzo dobrze przygotowani do podjęcia studiów drugiego stopnia lub/i kształcenia podyplomowego.

I. Absolwent w zakresie wiedzy zna i rozumie:

- 1) rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;
- 2) etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;
- 3) uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;
- 4) system opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- 5) zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób;
- 6) modele opieki pielęgniarskiej nad osobą zdrową, chorą, z niepełnosprawnością i umierającą;

7) etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki

II. Absolwent w zakresie umiejętności potrafi:

- 1) udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób;
- 2) udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
- 3) rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarskiej;
- 4) samodzielnie organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarską nad osobą chorą, z niepełnosprawnością i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;
- 5) samodzielnie udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych (w zakresie określonym w przepisach);
- 6) decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
- 7) współpracować z rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych;
- 8) przeprowadzać badanie podmiotowe i przedmiotowe w celu postawienia diagnozy pielęgniarskiej;
- 9) wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
- 10) dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarskiej;
- 11) organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach opieki zdrowotnej.

III. Absolwent w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

- 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
- 2) przestrzegania praw pacjenta;
- 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
- 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
- 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;

- 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

Zgodnie z Ustawą z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. 2011 Nr 174 poz. 1039)

Wykonywanie zawodu pielęgniarki polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych:

- 1) rozpoznawaniu warunków i potrzeb zdrowotnych pacjenta;
- 2) rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta;
- 3) planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem;
- 4) samodzielnym udzielaniu w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych oraz medycznych czynności ratunkowych;
- 5) realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji;
- 6) orzekaniu o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
- 7) edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia.

Pielęgniarka wykonuje zawód, z należytą starannością, zgodnie z zasadami etyki zawodowej, poszanowaniem praw pacjenta, dbałością o jego bezpieczeństwo, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej oraz pośrednictwo systemów teleinformatycznych lub systemów łączności.

Zasady wykonywania zawodu określone są zgodnie z celami/ ogólnymi efektami uczenia określonymi w programie studiów na kierunku pielęgniarstwo w PANS w Nysie.

Możliwość kontynuacji kształcenia absolwentów

Absolwent studiów I stopnia kierunku pielęgniarstwo może kontynuować kształcenie w ramach:

- studiów II stopnia
- kształcenia podyplomowego.

Załączniki:

1. Harmonogram studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo-standard 2019,
2. Harmonogram kształcenia praktycznego w MCSM- studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo,
3. Harmonogram kształcenia – e-learningi,

4. Diagramy ECTS - studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo,
5. Regulamin praktycznej nauki zawodu studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo,
6. Regulamin dyplomowania - studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo,
7. Karty opisu modułu kształcenia - studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo.